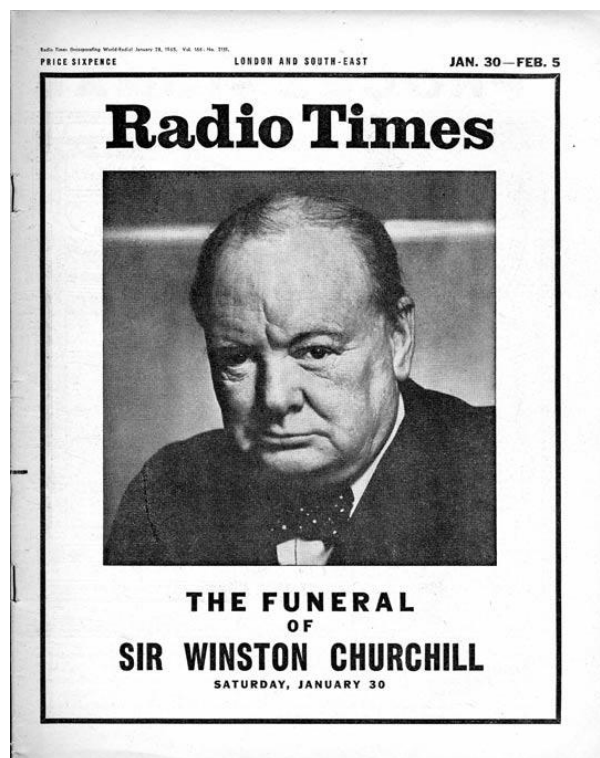

Sir Winston Churchill kreeg een uitvaart met middeleeuwse praal

De aandacht in de media stond in de week voorafgaand aan 30 januari 1965 vooral stil bij het overlijden van een groots staatsman die niet alleen van grote betekenis was geweest voor het Verenigd Koninkrijk maar ook voor de rest van de Westerse wereld. Van de op 90-jarige leeftijd overleden Sir Winston Churchill werd op die ijzig koude dag in London afscheid genomen. Na de kroning van koningin Elisabeth werd het andermaal een groots opgezette televisie-uitzending die vanuit Engeland zou worden verspreid via Eurovisie netwerk. Een reconstructie van die gebeurtenis:

In de avond voorafgaand hadden vele staatshoofden afscheid genomen van Churchill, die lag opgebaard in de Westminster Hall. Onder hen waren Koningin Juliana en Prins Bernhard. Het Koninklijk Paar was in gezelschap van een groot aantal andere vorstelijke personen, zoals Koningin Elisabeth van Engeland, prins Philip, prins Charles, prinses Anne, Koning Olaf van Noorwegen. Koning Frederik van Denemarken, Koning Constantijn van Griekenland en Koning Boudewijn van België. Voorafgaand aan het Koninklijke gezelschap

hadden zeer bekende staatslieden een laatste groet gebracht. Zo waren er president de Gaulle van Frankrijk, en ex president Eisenhower van de VS. Minister Luns, van Buitenlandse Zaken was één van de vele andere buitenlandse vertegenwoordigers aanwezig in Westminster Hall.

Al het verkeer in het grote centrum van Londen was die zaterdag stil gelegd om een zo waardig mogelijk afscheid van Sir Winston Churchill te kunnen nemen. Radio- en televisieverslaggevers vanuit de gehele wereld waren aanwezig om verslag te kunnen doen van de tocht in vorstelijke stijl, waarbij hij met eeuwenoude pracht en praal ten grave werd gebracht. Middeleeuws aandoende herauten, glanzende ruiters van de Koninklijke lijfgarde werden als begeleiders van de stoet ingezet, terwijl moderne supersonische straalvliegtuigen de uitvaart ook opluisterden.

Het was kwart voor elf die ochtend, direct na het eenmalig slaan van de klok van de befaamde Big Ben, dat 98 matrozen de affuit, waarop grenadiers de kist hadden gelegd, naar de uitgang van Westminster

Hall trokken in de richting van New Palace Hall. Op de BBC werd verteld dat op dat moment manschappen van de lijfgarde het geweer presenteerden. Ook waren er vertegenwoordigingen van andere erewachten aanwezig, waaronder de cadetten van Harrow, de school waarop eens Churchill lessen had gevolgd. De lange stoet, voorafgegaan door vijf ruiters van de Londense politie, kon vervolgens in beweging komen op een moment dat er een ijzige wind stond.

Ook waren er twee kapellen aanwezig van de Royal Air Force, die met omflooerste trommels de stoet begeleiden; verder de in blauwgrijs geklede luchtmacht troepen, terwijl ook de vliegers uit 'The Battle of Britain' aanwezig waren. Direct daarachter was een vertegenwoordiging van de zogenaamde territoriale reserve van de Royal Sussex te zien. Churchill was ere-kolonel van dit detachement geweest, terwijl onze toenmalige koningin Juliana titulair bevelhebber was.

6 RADIO TIMES January 29, 1965

SATURDAY TV JANUARY 30

**THE STATE FUNERAL OF
THE RIGHT HONOURABLE
Sir Winston Churchill
K.G., O.M., C.H.**

From 9.20 a.m. BBC-1 will give full coverage to the Procession from Westminster Hall to St. Paul's Cathedral, the Service, and the journey up the Thames from Tower Pier to Waterloo Station

9.45
The cortege leaves Westminster Hall
For Processional Route see pages 2 and 3

10.13
The Foreign Heads of State and Royal Representatives arrive at St. Paul's

10.23
Queen Elizabeth The Queen Mother and other members of the Royal Family arrive at St. Paul's

10.28
The Lord Mayor of London arrives at St. Paul's

10.35
Her Majesty THE QUEEN and His Royal Highness The Duke of Edinburgh arrive at St. Paul's

10.45
The cortege arrives at St. Paul's

11.0
THE SERVICE
The Order of Service is on pages 4 and 5

11.50
The cortege leaves St. Paul's

12.25
The cortege arrives at Tower Hill

12.52
The Royal Air Force Fly-Past

1.5
The river cortege arrives at the Festival Hall pier

1.20
The motor cortege arrives at Waterloo Station

1.25
The special train departs from Waterloo

COMMENTATOR, RICHARD DIMBLEBY

Readers will realise that this edition of Radio Times went to press immediately after the death of Sir Winston Churchill. Television programmes planned for this day have had to be changed and those for the rest of the day will be announced on the screen. The evening transmissions will include a ninety-minute edited recording of the Funeral Procession and the Service in St. Paul's Cathedral

Vele tienduizenden mensen stonden aan de kant van de weg en stonden daar al uren lang in de vrieskou; sommige hadden zelfs de nacht op straat doorgebracht. En natuurlijk waren er de diverse chefs van staven die waren vergezeld van officieren die de diverse onderscheidingen van Winston Churchill op kussens meedroegen, waaronder 'de Orde van de Kouseband' en 'de Warden of de Cing Ports'. Churchill was daarmee de bevelhebber van de vijf belangrijkste Kanaalhavens, een onderscheiding waar hij destijds zeer trots op was.

Naast de diverse legeronderdelen - nadat de affuit was gepasseerd - zagen de toeschouwers de mannelijke familieleden te voet en daarachter de koetsen met de vrouwelijke leden van de familie. Dit alles en meer op weg naar St. Pauls Cathredal, waar men werd opgewacht door 12 slippendragers bestaande uit drie voormalige premiers van Engeland en verder vertegenwoordigers van de diverse toenmalige onderdelen van de United Kingdom. In de kerk was er vervolgens een korte kerkdienst waarbij 3000 aanwezigen vanuit de gehele wereld de geliefde liederen van Churchill zongen, een gebed werd voorgedragen door de bisschop van Canterbury en het volkslied werd gespeeld. Tenslotte werd de dienst met 'The last post' afgesloten.

Vervolgens werd de kist met Sir Winston Churchill overgebracht naar de barkas 'Havengore' en was een snerpand bootmansgefluit te horen waarmee elf onderofficieren de laatste eer bewezen. Een kanonschot werd vervolgens vanaf de Tower weggeschoten. De vaartocht met de barkas, die vergezeld werd door andere boten van 'The Port of London Authority', met familieleden aan boord, stevende af naar de pier bij Festival Hall, waarna de kist werd gedragen naar een gereedstaande auto, die richting Waterloo Station reed. Daarna ging het stoffelijk overschot van Churchill, vergezeld van familieleden, per trein naar het ruim 100 kilometer verderop gelegen Handborough, waarna het stoffelijk overschot ter ruste werd gelegd

op een klein kerkhof in Bladon. In totaal waren er gasten uit 111 landen aanwezig bij de afscheidsdienst.

De dienst werd door miljoenen mensen op de televisie gevolgd en voor die tijd had de BBC stevig uitgepakt met 44 camera's die langs de route waren opgesteld. Volgens een woordvoerder van de Eurovisie werd er in Europa door meer dan 350 miljoen mensen naar de reportage gekeken. In het Parool van 30 januari vond ik een verslag terug over deze bijzondere uitzending: 'het is een reportage geworden die toeschouwers aan deze kant van het Kanaal de plechtigheid tot in treffende onderdelen deed meebeleven. Een voortreffelijke cameravoering, een bewegelijke regie en met zorg gekozen opnameplekken waren daarvoor de voorwaarden. Op die manier slaagde men erin zonder de 'rust' in de beelden te verstoren toch overal aanwezig te zijn. Over het algemeen was er sprake van informatieve, rustig commentaar. Het was televisie in zijn sterkste functie: het doorgeven van de realiteit.'

Hans Knot